

Dosarul nr. 3ra-436/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Plopa împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată a impozitelor, restituirea sumei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, casată parțial hotărârea din 16 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și adoptată în această parte o nouă decizie de respingere a cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2018 reclamantul Nicolae Plopa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată a impozitelor, restituirea sumei și repararea prejudiciului moral (f.d. 1-3, 21-22).

În motivarea acțiunii, reclamantul Nicolae Plopa a indicat că în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 2938 și 2939 din 05 iunie 2014, împreună cu soția sa Maria Plopa au devenit proprietari a apartamentului nr. xxx și garajului, amplasate în mun. xxx, str. xxx, iar acest fapt a fost intabulat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, la 10 iunie 2014. După dobândirea dreptului de proprietate comună în devălmășie, a fost înregistrat ca membru al Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/260, cu viza de domiciliului în apartamentul nr. xxx din mun.

xxx, str. xxx, unde locuiește împreună cu soția sa și achită toate serviciile comunale.

Reclamantul a relatat că în anul 2016, din motive familiale și-au schimbat viza de reședință în mun. xxx, or. xxx, str-la. xxx, însă au rămas în continuare proprietari și locuitori ai apartamentului nr. xxx din mun. xxx, str. xxx.

Reclamantul a precizat că după ce a recepționat avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018 pe adresa de domiciliu mun. xxx, str. xxx, a constatat că avizul a fost întocmit cu abateri de la prevederile art. 283 alin. (2) lit. h) și alin. (3) Cod fiscal.

Reclamantul a susținut că conform Legii cu privire la reforma în sistemul public de pensii nr. 290 din 16 decembrie 2016, vârsta standart de pensionare pentru bărbați în anul 2018 constituie 62 ani și 8 luni împliniți pînă la data de 01 iunie, și dat fiind faptul că la 02 aprilie 2018 a devenit pensionar, iar soția sa este pensionară din anul 2015, consideră că au dreptul legal la scutirea plății impozitului imobiliar. Respectiv, a înaintat o solicitare verbală la 11 iunie 2018 pentru a fi recalculată plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018. La această solicitare nu a primit nici un răspuns, prin urmare la 22 iunie 2018 a depus cerere prealabilă la Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău.

Reclamantul a punctat că nu este de acord cu răspunsul Direcției de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău nr. 01-18/186-05-178 din 06 iulie 2018, deoarece este unul superficial și lipsit de suport juridic.

Reclamantul a solicitat anularea avizului de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018, recalcularea impozitului în conformitate cu prevederilor art. 283 alin. (3) Cod fiscal și restituirea sumei achitate în plus.

Prin hotărârea din 16 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Nicolae Plopa și anulat avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018 nr. 0120121198 din 17 mai 2018 pentru apartamentul nr. xxx, nr. cadastral xxx și garajul, nr. cadastral xxx, amplasate în mun. xxx, str. xxx. A fost obligată Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău să-i restituie lui Nicolae Plopa suma impozitului achitată în plus în mărime de 501,48 de lei. A fost încasat de la Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Plopa prejudiciul moral în mărime de 500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 81, 85-91).

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, casată parțial hotărârea din 16 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea încasării de la Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Plopa prejudiciul moral în mărime de 500 de lei și în această parte a fost emisă o nouă decizie prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Plopa împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în partea compensării prejudiciului moral. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută (f.d. 131-147).

La 31 ianuarie 2020 Nicolae Plopa a declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia,

casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea în această parte a unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul Nicolae Plopa a indicat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 2036 și 2037 Cod civil, iar intimatul a încălcat termenul stabilit de lege de a prezenta referința și probele ce confirmă poziția pe care o susține.

Recurentul a notat că mărimea prejudiciului moral acordat de către prima instanță nu compensează pe deplin disconfortul suferit, or această despăgubire este simbolică față de suma de 5000 de lei solicitată pentru a obliga Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău de a-și organiza pe viitor activitatea sa întru respectarea legilor și manifestarea unei atitudini corecte față de cetățenii Republicii Moldova.

La 11 februarie 2020 Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenții Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au indicat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea și nu au luat în considerație faptul că legislația fiscală nu prevede acordarea scutirilor totale pentru persoanele de vîrstă pensionară dacă acestea nu au înregistrat domiciliul la bunul imobil cu destinație locativă (în lipsa domiciliului – la reședință).

Recurenții au relevat că din actele și lucrările cauzei rezultă cert că Nicolae Plopa și soția sa au stabilit domiciliul din 05 noiembrie 2016 în mun. xxx, or. xxx, str-la xxx.

Recurenții au relatat că conform anexei la art. 283 Cod fiscal, persoanele de vîrstă pensionară pot beneficia de scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare în limita a 380000 de lei din valoarea estimativă a bunului imobil, doar dacă au viza de domiciliul înregistrată în acel bun imobil cu destinație locativă. Așadar, dacă Nicolae Plopa ar fi beneficiat de scutire pe impozit de 380000 de lei, atunci valoarea estimativă ar fi de 274975 de lei, iar plata impozitului pe bunurile imobiliare de 274,79 de lei (1. 654795 – valoarea estimativă a bunurilor imobile supuse impozitării – 380000 de lei – scutirea de impozit = 274795 de lei; 2. 274795 de lei x 0,10 – cota de impozitare = 274,95 de lei), achitată pînă la 30 iunie cu reducere de 15% conform art. 282 alin. (2) Cod fiscal constituie 233,58 de lei, dar nu 501,48 de lei cum au apreciat instanțele ierarhic inferioare.

Recurenții au menționat că nu este clar cum au determinat instanțele de judecată că anume suma de 501,48 de lei urmează ai fi restituită lui Nicolae Plopa. Or, însăși plata impozitului pe bunurile imobiliare achitată la 02 iulie 2018, cu reducere de 15% constituie 668,54 de lei.

Recurenții au evidențiat că contribuabilul Nicolae Plopa nu a anexat un alt act de identitate în care ar fi fost înscris la reședință în ap. xxx din mun. xxx, str. xxxx conform prevederilor art. 91 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013.

Recurenții au invocat că pentru bunul imobil cu destinație nelocativă – garajul nr. cadastral xxx, deținut de soții Plopa nu se acordă scutire de impozit și suma achitată nu poate fi restituită.

Recurenții au învederat că avizul emis de Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău a fost întocmit conform legislației fiscale și cu respectarea prevederilor ordinului Ministerului Finanțelor nr. 211 din 28 decembrie 2015, prin care s-a aprobat forma și conținutul avizului de plată.

Recurenții au conturat că pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2018 - 31 decembrie 2018, Nicolae Plopa trebuie să achite impozitul pe bunurile imobiliare pentru ap. xxx, nr. cadastral xxxx și garajul, nr. cadastral xxxx, amplasate în mun. xxx, str. xxx chiar dacă după 02 aprilie 2018 a devenit pensionar.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că recurenții Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au luat cunoștință cu decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 20 ianuarie 2020 și respectiv 21 ianuarie 2020, completul ajunge la concluzia că recurenții Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău depunând recursurile la 31 ianuarie 2020 și 11 februarie 2020, s-au conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Prin încheierea din 25 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost numită examinarea recursurilor declarate de Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, în complet de 5 judecători.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a

casa decizia instanței de apel și a restitui cauza spre rejudecate la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurenților Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, au fost expuse cu suficientă claritate.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

La caz, instanța de recurs menționează că, materialele cauzei denotă cu certitudine că Nicolae Plopa și soția sa Maria Plopa sunt proprietarii apartamentului nr. xxx, nr. cadastral xxx și grajului, nr. cadastral xxx, amplasate în mun. xxx, str. xxx, fapt confirmat prin contractele de vânzare-cumpărare nr. 2938 și 2939 din 05 iunie 2014 și extrasele din Registrul bunurilor imobile din 16 iunie 2014 (f. d. 8-11).

Conform legitimației de pensionar nr. 27748, eliberată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, lui Nicolae Plopa i-a fost stabilită pensia pentru vechimea în muncă începând cu data de 24 septembrie 2004 (f.d. 14).

Potrivit buletinului de identitate al titularilor Nicolae Plopa și Maria Plopa – aceștia și-au înregistrat domiciliul în mun. xxx, or. xxx, str-la xxx, la 05 noiembrie 2016 (f.d. 64, 65).

La 17 mai 2018 Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău a emis avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018 nr. 0120121198, prin care a stabilit că Nicolae Plopa urmează să achite impozitul pentru bunurile imobiliare existente/dobândite pînă la 30 iunie 2018 în mărime de 786,64 de lei, pentru bunul imobil – apartamentul nr. xxx, nr. cadastral xxx și garajul, nr. cadastral xxx, amplasate în mun. xxx, str. xxx, reieșind din valoarea estimativă a bunurilor în mărime de 786634 de lei (f.d. 4).

Nefiind de acord cu avizul de plată menționat, la 22 iunie 2018, Nicolae Plopa s-a adresat Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău cu cerere prealabilă, prin care a solicitat efectuarea recalculării plății impozitului pentru bunurile imobile pentru perioada 01 ianuarie 2018 – 02 aprilie 2018, în temeiul art. 283 alin. (1) lit. h) Cod fiscal (f.d. 5).

Prin răspunsul nr. 01-18/186-05-178 din 06 iulie 2018, Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău i-a comunicat lui Nicolae Plopa că odată ce este înregistrat cu viza de domiciliul în mun. xxx, or. xxx, str-la xxx, nu poate să beneficieze de scutire pe impozit (f.d. 6)

În rezultat, la 06 august 2018 Nicolae Plopa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău, solicitînd anularea avizului de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018, recalcularea impozitului în conformitate cu prevederilor art. 283 alin. (3) Cod fiscal și restituirea sumei achitate în plus.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 16 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a admis parțial acțiunea depusă de Nicolae Plopa și anulat avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2018 nr. 0120121198 din 17 mai 2018 pentru apartamentul nr. xxx, nr. cadastral xxx și garajul, nr. cadastral xxx, amplasate în mun. xxx, str. xxx. A fost obligat Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău să-i restituie lui Nicolae Plopa suma impozitului achitată în plus în mărime de 501,48 de lei. A încasat de la Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Plopa prejudiciul moral în mărime de 500 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 81, 85-91).

Curtea de Apel Chișinău examinând apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, a casat parțial hotărârea din 16 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea încasării de la Direcția de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Plopa prejudiciul moral în mărime de 500 de lei și în această parte a emis o nouă decizie prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Plopa împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău în partea compensării prejudiciului moral. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută (f.d. 131-147).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că abordarea Direcției de colectare a impozitului și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău referitor la lipsa domicilierei lui Nicolae Plopa în imobilul supus impozitării prin prisma lipsei vizei de domiciliu în imobilul supus impozitării, este eronată. Or, legătura/domicilierea unei persoane într-un bun imobil ce aparține cu drept de proprietate este una evidentă, în coraport cu imobilul la care are înregistrat doar viza de domiciliu.

Totodată, instanța de apel a menționat că probele prezentate de către Nicolae Plopa atestă îndubitabil domicilierea sa în apartamentul nr. xxx, situat în mun. xxx, str. xxxx, anterior emiterii actului cât și în prezent, iar aceste circumstanțe implică existența celui de-al doilea criteriu ce implică acordarea scutirii pentru impozit, dat fiind faptul că face parte din categoria de pensionari și imobilul supus impozitării este domiciliul său.

La capitolul dat, instanța de recurs conchide că, deși recurenții Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au criticat decizia instanței de apel în această parte, invocând interpretarea eronată a prevederilor art. 283 alin. (1) lit. h) Cod fiscal, aceștia nu au indicat, în concret, care sunt argumentele de ilegalitate ale deciziei atacate, expunând doar nemulțumiri de fapt legate de modalitatea de soluționare a chestiunii cu privire la domiciliul contribuabilului.

De asemenea, chiar și dacă Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat prevederilor art. 283 alin. (1) lit. h) Cod fiscal, aceștia nu au arătat în ce a constat atare încălcare și nu au dezvoltat critici în acest sens, respectiv concluziile instanței de apel expuse în sensul dat urmează a fi reținute, fiind de fapt și confirmate prin actele și lucrările cauzei.

În continuare, instanța de recurs învederează că, deși instanțele ierarhic inferioare au constatat că locuința de bază a contribuabilului Nicolae Plopa este apartamentul nr. xxx, situat în mun. xxx, str. xxx, iar la 02 aprilie 2018 a devenit pensionar pentru limita de vîrstă, acestea contrar art. 281 alin. (1) coraborat art. 283 alin. (2) Cod fiscal, au dispus obligarea Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău să-i restituie lui Nicolae Plopa suma în mărime de 501,48 de lei, cu titlu de sumă achitată în plus pentru plata impozitului pe bunurile imobiliare.

La capitolul dat, Colegiul reliefează că în conformitate cu art. 281 alin. (1) Cod fiscal, suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal pînă la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

Art. 280 alin. (1) lit. a) Cod fiscal, prevede că cotele impozitului pe bunurile imobiliare pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele cota maximă – 0,4% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Conform pct. 3.1 și 3.2 din anexa nr. 8 la deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 15/1 din 22 decembrie 2017, cota impozitului pe bunurile imobiliare în mun. Chișinău pentru anul 2018, și anume pentru bunurile imobiliare (conform art. 280 Cod fiscal), inclusiv cu destinație locativă (apartamente, case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) este de 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, iar pentru garajele și terenurile pe care sunt amplasate acestea, este 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Conform 283 alin. (1) lit. h) Cod fiscal, de impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiți persoanele de vîrstă pensionară, persoanele cu dizabilități severe și accentuate, persoanele cu dizabilități din copilărie, persoanele cu dizabilități medii (participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, participanți la acțiunile de luptă din Afghanistan, participanți la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl), precum și persoanele supuse represiunilor și ulterior reabilitate).

Aliniatul 2 și 2¹ al aceluiași articol din Codul fiscal, prevede că categoriile de persoane indicate la alin.(1) lit. h) – l) beneficiază de scutire de plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru obiectele impunerii cu destinație locativă, unde acestea și-au înregistrat domiciliul (în lipsa domiciliului – reședința), în limita valorii (costului) stabilite de autoritatea administrației publice locale, precum și pentru terenurile neevaluate de către organele cadastrale teritoriale care sînt ocupate de locuințe, pentru loturile de pămînt de pe lîngă casă (inclusiv terenurile atribuite de către autoritățile administrației publice locale ca loturi de pămînt de pe lîngă casă și distribuite în extravilan din cauza insuficienței de terenuri în intravilan). Prin derogare de la alin. (2), pînă la stabilirea de către

autoritatea administrației publice locale a scutirii de plata impozitului pe bunurile imobiliare, persoanelor indicate la alin. (1) lit. h) – l) li se acordă această scutire în limita valorii (costului) imobilului-domiciliu (în lipsa acestuia – reședință), conform anexei la prezentul titlu.

În conformitate cu pct. 1 din anexa la titlul VI din Codul fiscal – impozitul pe bunurile imobiliare, limita valorii bunurilor imobiliare scutite de impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din mun. Chișinău, inclusiv din localitățile aflate în componența acestuia, este 380000 de lei.

În atare circumstanțe, instanța de recurs constată că instanțele ierarhic inferioare nu au analizat normele materiale citate supra și eronat au dispus restituirea sumei în mărime de 501,48 de lei, cu titlu de sumă achitată în plus pentru plata impozitului pe bunurile imobiliare, or în conformitate cu art. 283 alin. (2) Cod fiscal, persoanele de vîrstă pensionară beneficiază de scutire de plata impozitului pe bunurile imobiliare doar pentru obiectele impunerii cu destinație locativă în limita valorii de 380000 lei, la ca, iar valoarea estimativă a bunului imobil cu destinație locativă - apartamentul nr. xxx, nr. cadastral xxx, este de 654795 de lei (f.d. 4).

Astfel, instanța de apel nu a determinat circumstanțele date care sunt importante pentru justa soluționare a cauzei și nu a stabilit în mod cert pentru care bun imobil contribuabilul Nicolae Plopa beneficiază de scutire pe impozit și care este limita valorii bunurilor imobiliare scutite de impozitul pe bunurile imobiliare.

Mai mult, instanța de recurs evidențiază că instanța de apel nu a indicat în mod cert din ce motive scutirea de la plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru perioada aprilie – decembrie 2018, a fost calculată din suma în mărime de 668,64 de lei, achitată de Nicolae Plopa, la 02 iulie 2018 (f.d. 7), în condițiile în care suma pentru impozitul pe bunurile imobiliare dispusă spre încasare de către Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău este de 786,64 de lei, iar conform art. 282 alin. (2) Cod fiscal, contribuabilii beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat, doar dacă suma impozitului pentru anul fiscal în curs a fost achitată integral pînă la 30 iunie a anului respectiv.

Așadar, ținînd cont de faptul că instanța de apel nu a determinat corect suma pe care o solicită reclamantul Nicolae Plopa să-i fie restituită, iar pentru stabilirea existenței/inexistenței prejudiciului moral aceste circumstanțe au o importanță primordială, Colegiul lărgit relevă că conjunctura descrisă supra profilează faptul că, nu a fost exercitat un control judiciar, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului.

Concomitent, instanța de recurs învederează că decizia contestată nu conține nici o analiză cu privire la argumentul Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău precum că reclamantul Nicolae Plopa, deși este pensionar nu beneficiază conform legislației în vigoare de scutire pentru bunul imobil cu destinație nelocativă - garajul, nr. cadastral xxx, cu valoarea estimativă de de 131839 de lei.

Prin urmare, instanța de recurs constată că, instanța de apel s-a abținut de a da un răspuns convingător și explicit la alegația Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, iar faptul dat atestă examinarea unilaterală a cauzei, ce constituie o încălcare a dreptului recurenților de a se bucura de drepturile lor

procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

Finalmente, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică direct la examinarea superficială a cauzei, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Prin urmare, completul de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că lichidarea lacunelor depistate în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, deoarece instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor cauzei. Astfel, la reexaminarea cauzei instanța de apel urmează să emită o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

Suplimentar, Colegiul judiciar consemnează că din interpretarea art. 6 CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza García Ruiz c. Spaniei din 21.01.1999).

Din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, a casa integral decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, și a restitui cauza în instanța de apel, deoarece în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, instanța de recurs nu poate adopta o soluție finală în cauza decdusă judecătii.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d), alin. (2) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Nicolae Plopa, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău.

Se casează integral decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Plopa împotriva Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată a impozitelor, restituirea sumei și repararea prejudiciului moral, și se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nina Vascan